

NOTAT

1. februar 2008

Resumé af UNESCO's konvention om kulturel mangfoldighed¹

Konventionen har baggrund i et mandat fra UNESCO's 32. generalkonference i 2003 og blev vedtaget den 20. oktober 2005 under UNESCO's 33. generalkonference.

Konventionen bekræfter staters rettigheder, pligter og muligheder i forbindelse med fremme og beskyttelse af kulturel mangfoldighed.

Konventionen har overordnet til formål at

- sikre staters ret til at føre kulturpolitik på egen jord
- beskytte den kulturelle mangfoldighed og anerkende dens betydning for de fundamentale menneskerettigheder
- fremme kulturelt samarbejde på tværs af landene
- anerkende kulturelle aktiviteter, goders og tjenesteydelsers dobbelte rolle som både "kultur" og "varer"
- fremme solidaritet med udviklingslande
- understrege sammenhængen mellem kulturel mangfoldighed og udvikling og i den forbindelse at støtte udviklingslandes bestræbelser på at fremme kulturel mangfoldighed til gavn for hele verdenssamfundet

Konventionens anvendelsesområde er "politikker og foranstaltninger, som parterne vedtager til beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed" (art. 3)

I konventionen fastlægges centrale principper som f.eks. respekten for menneskerettigheder, staters suverænitet mv., ligesom der gives nogle definitioner på vigtige begreber som f.eks. "kulturel mangfoldighed" og "kulturelle aktiviteter, varer og tjenesteydelser". (art. 2 og 4)

Der er endvidere bestemmelser om staters rettigheder (f.eks. rettighed til at føre egen kulturpolitik) og pligter (til at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformer) (art. 5 – 7).

Der opfordres til fremme af samarbejde på tværs af landene, herunder med særligt fokus på udviklingslande (art. 12 – 17).

Centralt for konventionen er forholdet til andre instrumenter. Det fastslås således, at konventionen i forhold til andre instrumenter skal være gensidigt understøttende, komplementær og ikke-underordnet (art. 20). Denne bestemmelse skal ses i sammen-

¹ Den fulde titel er: UNESCO's konvention om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed.

hæng med art. 21, hvorefter man skal tage hensyn til konventionens målsætninger og principper i forbindelse med formulering og indgåelse af alle nye internationale aftaler.

Der oprettes en International fond for kulturel mangfoldighed, som skal finansieres via frivillige bidrag og fra UNESCO's generalkonference (art. 18).

De resterende artikler vedrører opfølgingsorganer og –mekanismer samt afsluttende bestemmelser.

Konventionen træder i kraft, efter at den er blevet ratificeret af 30 lande. Danmark ratificerede konventionen sammen med andre EU-lande den 18. december 2006.

Den 18. december 2006 var antallet af ratifikationer over 30, og 3 måneder efter – dvs. den 18. marts 2007 – trådte konventionen i kraft.

UNESCO afholdt det første møde i partskonferencen i juni 2007 i Paris, mens det første møde i konventionens mellemstatslige udvalg fandt sted i december 2007 i Ottawa.